

SORU SETİ 10

MALİYET TEORİSİ - UZUN DÖNEM MALİYETLER VE TAM REKABET PİYASASINDA ÇIKTI KARARLARI - TEKEL

Problem 1 (KMS-2001)

Bir endüstride iktisadi kârın varlığı, aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Tüketici talebini daha fazla karşılamak için endüstrinin genişlemesi gerektiğini
- B) Ürün fiyatını arttırarak endüstrinin daha fazla kâr elde edebileceğini
- C) Endüstrinin üretken kapasite fazlalığına sahip olduğunu
- D) Endüstrinin, tüketicinin arzulanığı büyüklükte olduğu
- E) Endüstrinin, tam kapasite ile çalıştığını

Problem 2 (KPSS-2002)

Rekabetçi bir endüstride önemli ölçüde iktisadi kâr gerçekleşiyorsa, aşağıdakilerden hangisi meydana gelir?

- A) Üretim ve ürün fiyatı düşer, iktisadi kâr yok olma eğilimine girer
- B) Üretim düşer, ürün fiyatı yükselir ve iktisadi kâr yok olma eğilimine girer
- C) Üretim artar, ürün fiyatı düşer ve iktisadi kâr yok olma eğilimine girer
- D) Üretim ve ürün fiyatı artar, iktisadi kâr yok olma eğilimine girer
- E) Üretim artar, ürün fiyatı düşer ve iktisadi kâr yükselme eğilimine girer

Problem 3 (KPSS-2004)

Değişken maliyet eğrisi $DM = 23 + Q + 7Q^2$ ise marjinal maliyet eğrisi nasıldır?

- A) Negatif eğimli
- B) U biçiminde
- C) Yatay
- D) Doğrusal
- E) Dikey

Problem 4 (KPSS-2003)

Tekelci (monopolcü) bir firma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sıfır maliyetle çalışan tekelci için, kârının maksimum olduğu üretim hacminde talep esnekliği 1'e eşittir.
- B) Tekelcinin maliyetleri sıfırdan büyükse, kârı maksimize eden denge üretim miktarı talep esnekliğinin birden küçük olduğu bölge içindedir.
- C) Uzun dönem dengesinde normal kâr elde eden tekelci, optimum büyüklükte tesisle çalışmaktadır.
- D) Tekelde tüketiciler, tam rekabete kıyasla daha büyük rant elde ederler.
- E) Fiyat farklılaştırması uygulayan tekelci, fiyat esnekliğinin daha az olduğu alt piyasada daha düşük fiyat uygulayacaktır.

Problem 5 (KPSS-2003)

Tam rekabetçi bir firmanın faaliyet kârının sıfır olması durumunda aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

- A) Ortalama Hasılat = Ortalama Maliyet
- B) Toplam Hasılat > Toplam Değişken Maliyet
- C) Toplam Hasılat = Toplam Değişken Maliyet
- D) Toplam Hasılat < Toplam Değişken Maliyet
- E) Toplam Hasılat - Toplam Sabit Maliyet > Toplam Değişken Maliyet

Problem 6 (KPSS-2004)

Kısa dönemde toplam maliyet fonksiyonu $STC=Q^3-10Q^2+50Q$ olan bir tam rekabet firmasının normal kâr sağlmasına neden olacak veri piyasa fiyatı kaçır?

- A) 50
- B) 25
- C) 6,5
- D) 5
- E) 0

Problem 7 (KPSS-2004)

Bir monopolün karşı karşıya kaldığı talep eğrisi $P= 10-0,1Q$ ve kısa dönem toplam maliyet fonksiyonu $STC= 2Q+0,1Q^2$ 'dir.

Buna göre, monopol dengesinde monopol gücü kaçır?

- A) 16
- B) 8
- C) 4
- D) 0,33
- E) 0,25

Problem 8 (KPSS-2005)

Tam rekabet piyasasında faaliyet gösteren ve kısa dönemde pozitif ekonomik kâr elde eden bir firma, ortalama toplam maliyet eğrisinin hangi bölgesinde üretim yapmaktadır?

- A) Eğrinin üstünde kalan kısımda
- B) Eğrinin altında kalan kısımda
- C) Eğrinin pozitif eğime sahip olduğu kısımda
- D) Eğrinin negatif eğime sahip olduğu kısımda
- E) Eğrinin minimum noktasında

Problem 9 (KPSS-2005)

Bir firmanın iktisadi kan hangi durumda üretici artığına eşit olur?

- A) İktisadi kâr daima sıfır olduğunda
- B) Sabit maliyet sıfır olduğunda
- C) Toplam hasılat toplam değişken maliyete eşit olduğunda
- D) Ortalama değişken maliyet minimize edildiğinde
- E) Marjinal maliyet marjinal hasılatı eşit olduğunda

Problem 10 (KPSS-2005)

"Tekelci Güç"ün tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Firmanın, fiyatını marjinal maliyetinin üzerinde belirleyebilme kabiliyetidir
- B) Firmanın, marjinal maliyetini marjinal hasılatına eşitleyebilme kabiliyetidir
- C) Firmanın, fiyatını ortalama maliyete eşitleyebilme kabiliyetidir
- D) Firmanın, fiyatını ortalama değişken maliyetinin üzerinde belirleyebilirle kabiliyetidir
- E) Firmanın, mutlak değer olarak arz esnekliğinin 1 den büyük olduğu fiyat (miktar) bölgesinde faaliyet gösterebilme kabiliyetidir

Problem 11 (KPSS-2006)

Uzun dönem ortalama maliyet eğrisinin negatif eğimli olduğu durumda, aşağıdakilerden hangisi söz konusudur?

- A) Pozitif alan ekonomileri vardır.
- B) Öğrenme etkisinden kaynaklanan maliyet azalışı vardır,
- C) Uzun dönem marjinal maliyet, ortalama maliyetten büyüktür.
- D) Uzun dönem marjinal maliyet, ortalama maliyetten küçüktür.
- E) Negatif alan ekonomileri vardır.

Problem 12 (KPSS-2006)

Kısa dönem dengesinde zarar eden tam rekabetçi bir firma nasıl davranır?

- A) Fiyat ortalama değişken maliyetten küçükse üretimi sürdürür.
- B) Optimumdan küçük ölçekte bir tesisle çalışıyorsa üretimi sürdürür,
- C) Toplam zararı toplam sabit maliyetten büyükse üretimi sürdürür.
- D) Başabaş noktasına kadar üretimi sürdürür.
- E) Fiyat ortalama değişken maliyete eşit veya ondan büyükse üretimi sürdürür.

Problem 13 (KPSS-2007)

Tam rekabet piyasasında faaliyet gösteren bir firmanın kullandığı girdilerin fiyatlarının artması sonucu marjinal maliyet eğrisi ve üretim miktarı nasıl değişir?

<u>Marjinal maliyet eğrisi</u>	<u>Üretim Miktarı</u>

Problem 14 (KPSS-2007)

Rekabetçi bir firmanın toplam maliyet fonksiyonu $TC = 20 + 0,2y^2$ olduğu durumda malın piyasa fiyatı da 20 ise firmanın kârı kaçtır?

- A) -20
- B) 60
- C) 120
- D) 240
- E) 480

Problem 15 (KPSS-2007)

Bir futbol takımı, kadın seyircilere 20, erkek seyircilere 30 YTL'den bilet satmaktadır. Bu futbol takımının uyguladığı fiyat farklılaştırması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birinci derece (tam) fiyat farklılaştırması
- B) İkinci derece fiyat farklılaştırması
- C) Üçüncü derece fiyat farklılaştırması
- D) Blok fiyat farklılaştırması
- E) Çift taraflı tarife yoluyla fiyat farklılaştırması

Problem 16 (KPSS-2008)

Geniş bir üretim aralığında ölçeğe göre artan getiriye sahip bir firmanın, uzun dönem ortalama maliyetleri bu aralıkta nasıl değişir?

- A) Önce minimum bir değere kadar azalır, sonra artar.
- B) Önce maksimum bir değere kadar artar, sonra azalır.
- C) Sabit kalır.
- D) Azalır.
- E) Artar.

Problem 17 (KPSS-2008)

Belirli bir üretim düzeyinde, ortalama maliyetlerin marjinal maliyetlerden fazla olduğu bir durumda ortalama maliyetler nasıl değişir?

- A) Artar.
- B) Sabit kalır.
- C) Azalır.
- D) Sıfır olur.
- E) Çıktı büyüklüğüne bağlı olarak artar ya da azalır.

Problem 18 (KPSS-2009)

Bir tam rekabet firması, kâr maksimizasyonunu sağlayan üretim düzeyinden daha büyük bir üretim gerçekleştiriyorsa firma ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Marjinal maliyet marjinal hasıllardan büyüktür.
- B) Marjinal hasıllar marjinal maliyetten büyüktür.
- C) Fiyat marjinal hasıllardan büyüktür.
- D) Marjinal hasıllar fiyattan büyüktür.
- E) Marjinal maliyet negatiftir.

Problem 19 (KPSS-2009)

Ortalama toplam maliyet eğrisinin minimuma indiği üretim düzeyinde aşağıdaki eşitliklerden hangisi doğrudur?

- A) Ortalama değişken maliyet = Sabit maliyet
- B) Marjinal maliyet = Ortalama değişken maliyet
- C) Marjinal maliyet = Ortalama toplam maliyet
- D) Ortalama toplam maliyet = Ortalama sabit maliyet
- E) Ürün fiyatı = Ortalama değişken maliyet

Problem 20 (KPSS-2009)

Fiyatın marjinal maliyete eşit olduğu noktada üretim yapan tekelci bir firmayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Tekelci firma, kârını maksimize etmektedir.
- B) Tekelci firma, kârını minimize etmektedir.
- C) Tekelci firma, pozitif kâr elde etmektedir.
- D) Tekelci firma, kâr maksimizasyonu yapmamaktadır ve kârını maksimize edebilmek için üretimini azaltmalıdır.
- E) Tekelci firma, kâr maksimizasyonu yapmamaktadır ve kârını maksimize edebilmek için üretimini artırmalıdır.